

NÁRODOHOSPODÁŘSKÝ ÚSTAV AV ČR, v. v. i.

Směrnice ředitele č. 2/2015

**o způsobu nakládání s výsledky činnosti ve výzkumu,
vývoji a inovacích**

V Praze dne 30. června 2015

Národohospodářský ústav AV ČR, v. v. i.
Směrnice ředitele č. 2/2015

**Způsob nakládání s výsledky činnosti ve výzkumu, vývoji a inovacích
v Národohospodářském ústavu AV ČR, v. v. i.**

§ 16 zákona č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu a vývoje), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o podpoře VaVal“), stanoví povinnost příjemce upravit vnitřním předpisem způsob nakládání s výsledky činnosti ve výzkumu, vývoji a inovacích (dále jen „VaVal“).

Tento vnitřní předpis upravuje postupy Národohospodářského ústavu AV ČR, v. v. i. (dále jen „NHÚ“) a autorů, řešitelů nebo spoluřešitelů jednotlivých typů předmětů autorského práva nebo práv souvisejících za předpokladu, že tyto předměty autorského práva vznikly při plnění úkolů plynoucích z pracovního poměru nebo jiného obdobného pracovněprávního vztahu autorů, řešitelů nebo spoluřešitelů k NHÚ při výzkumu, vývoji a inovacích.

**I.
Definice pojmů**

1) **Projektem výzkumu, vývoje a inovací** (dále jen „projekt“) se rozumí činnosti spadající do jedné nebo několika kategorií podpory, které mají splnit nedělitelný úkol přesné hospodářské, vědecké nebo technické povahy s předem jasně určenými cíli.

2) **Poskytovatelem** je organizační složka státu nebo územní samosprávný celek, který rozhoduje o poskytnutí prostředků na projekt (dále jen „podpora“) a který tuto podporu poskytuje. Poskytovatel též stanovuje cíle a podmínky pro podávání žádosti o podporu projektu, vyhodnocování a principy řízení projektu.

3) **Uchazečem** je fyzická nebo právnická osoba (popř. i organizační složka státu či organizační jednotka ministerstva), která se uchází se o poskytnutí podpory.

4) **Příjemcem** je uchazeč, v jehož prospěch bylo poskytovatelem rozhodnuto o poskytnutí podpory. Vztahy mezi poskytovatelem a příjemcem upravuje písemná smlouva o poskytnutí podpory vybraného projektu nebo rozhodnutí o poskytnutí podpory. NHÚ může být v pozici příjemce podpory.

5) **Dalším účastníkem projektu** je organizační složka státu nebo organizační jednotka ministerstva, zabývající se výzkumem a vývojem, dále právnická osoba nebo fyzická osoba, jejíž účast na projektu je vymezena v návrhu projektu a s níž příjemce uzavřel smlouvu o účasti na řešení projektu. Smlouva o účasti na řešení projektu musí na účastníka projektu přenášet odpovídající povinnosti a řešit majetkové vypořádání výsledků projektu mezi všemi účastníky projektu, popř. jejich řešiteli a členy řešitelských týmů. NHÚ může být v pozici dalšího účastníka projektu.

6) **Řešitelem** je zaměstnanec NHÚ – vedoucí řešitelského týmu jmenovitě uvedený v projektu (projektové přihlášce). Odpovídá poskytovateli i příjemci za věcnou i odbornou stránku řešení projektu a za řádné čerpání přidělených prostředků.

7) **Členové řešitelského týmu** jsou uvedeni v projektu (projektové přihlášce).

8) **Výsledek činnosti ve VaVal vytvořený v NHÚ** může mít povahu hmotné věci, nehmotného statku, jímž může být zejména autorské dílo (např. článek v časopisu, odborná

kniha či kapitola v odborné knize, sborník či článek v něm, výzkumná zpráva, aplikovaný výsledek – software či struktura databáze, audiovizuální dílo, uspořádání konference či výstavy aj.), nehmotný předmět práv souvisejících (např. obsah databáze), obchodní tajemství a know-how, důvěrná informace aj. Obecné vymezení těchto pojmů (včetně díla zaměstnaneckého) i práv autorů, spoluautorů, uživatelů i dalších osob obsahují zvláštní právní předpisy. Jejich vymezení a pravidla pro ochranu a nakládání s nimi jako s výsledky VaVal v NHÚ stanoví tento vnitřní předpis a zvláštní smlouvy mezi NHÚ a řešiteli či členy řešitelských týmů, účastníky či poskytovateli.

9) **Využití výsledku činnosti ve VaVal vytvořeného v NHÚ** je zejména vytvoření díla, zveřejnění (publikace) výsledku, předání či jiné neveřejné zpřístupnění výsledku třetí osobě, převod práv k nehmotnému výsledku (u práv, která jsou převoditelná), poskytnutí licence k výkonu práva nehmotný výsledek užít, vklad práva k výsledku do obchodní společnosti nebo jiné právnické osoby.

10) **Veřejnou zakázkou ve výzkumu, vývoji a inovacích** (dále jen veřejnou zakázkou) se rozumí zakázka na služby v aplikovaném výzkumu, vývoji nebo inovacích pro potřeby poskytovatele nebo správního úřadu, který není poskytovatelem, pokud jsou tito jedinými uživateli výsledku, tak, jak ji definuje zákon č. 130/2002 Sb.

11) **Transferem znalostí** se rozumí proces, jehož cílem je získávání, shromažďování a sdílení explicitních a implicitních znalostí včetně dovedností a kompetencí v hospodářských i nehospodářských činnostech, jako jsou spolupráce při výzkumu, poradenství, poskytování licencí, zakládání společností typu spin-off, publikace a mobilita výzkumných pracovníků a dalších osob, jež se podílejí na těchto činnostech. Kromě vědeckých a technických poznatků zahrnuje také jiné druhy znalostí, např. znalosti, jež se týkají používání norem a právních předpisů, v nichž jsou tyto normy obsaženy, znalosti podmínek reálného provozního prostředí a způsobů organizačních inovací, jakož i řízení znalostí v souvislosti s určováním, získáváním, zabezpečením, ochranou a využíváním nehmotného majetku.

II.

Úprava vlastnických a užívacích práv a práv k duševnímu vlastnictví k výsledkům výzkumu, vývoje a inovací v NHÚ

1) Vlastnictví hmotného majetku pořízeného z prostředků podpory VaVal

Je-li výsledkem projektu vytvoření hmotného předmětu nebo jeho nákup z prostředků podpory, kterou přijímá výhradně NHÚ, je vždy ve výhradním vlastnictví NHÚ, není-li písemně dohodnuto jinak. Je-li u takového projektu NHÚ dalším účastníkem projektu, je takový předmět ve spoluvlastnictví s ostatními účastníky projektu, není-li mezi nimi a NHÚ písemně dohodnuto jinak.

2) Práva k výsledkům veřejné zakázky

a) Jde-li o výsledek veřejné zakázky, který nelze chránit podle zákonů upravujících ochranu výsledků autorské, vynálezecké nebo obdobné tvůrčí činnosti, je vlastníkem výsledků poskytovatel a jejich zveřejnění a využití je možné pouze s předchozím písemným souhlasem poskytovatele výukou nebo veřejným šířením výsledků výzkumu na nevylučném a nediskriminačním základě.

b) Jde-li o výsledek veřejné zakázky, který lze chránit podle zákonů upravujících ochranu výsledků autorské, vynálezecké nebo obdobné tvůrčí činnosti, potom příjemce, pokud poskytovatel nestanoví jinak, musí uplatnit právo k výsledkům,

zajistit jejich právní ochranu a po jejím udělení poskytnout poskytovateli neomezený bezplatný přístup k tomuto výsledku a nediskriminační přístup třetím stranám za tržních podmínek. Ke zveřejnění výsledků před podáním přihlášky k průmyslové právní ochraně je nutný písemný souhlas poskytovatele.

3) Práva k výsledkům činnosti ve VaVal, která není veřejnou zakázkou

Práva k výsledkům činnosti ve VaVal, která není veřejnou zakázkou, patří příjemci.

Pro využití těchto výsledků platí, že

- a) je-li příjemcem NHÚ a má-li výlučná práva k výsledku plně financovanému z veřejných prostředků, je využití výsledků možné pouze výukou, veřejným šířením výsledků výzkumu na nevýlučném a nediskriminačním základě nebo transferem znalostí,
- b) je-li příjemcem účelové podpory projektu podnik spolu s NHÚ, pak
  1. výsledky této spolupráce, které nelze chránit podle zákonů upravujících ochranu výsledků autorské, vynálezecké nebo obdobné tvůrčí činnosti, mohou být volně šířeny a práva k výsledkům vycházejícím z činnosti NHÚ plně náleží NHÚ nebo
  2. jakákoliv práva k výsledkům projektu, jakož i související přístupová práva, náleží všem spolupracujícím subjektům v míře odpovídající rozsahu jejich účasti na řešení projektu, nebo
  3. NHÚ obdrží od spolupracujícího podniku náhradu odpovídající tržním cenám za práva k výsledkům projektu, která vznikla v důsledku jeho činnosti a jsou postoupena spolupracujícímu podniku, nebo k nim tento podnik získal přístupová práva.

4) Výsledek činnosti ve VaVal z hlediska autorských práv a práv s nimi souvisejících

Za výsledek činnosti ve VaVal se z hlediska autorských práv a práv s nimi souvisejících považuje zejména závěrečná zpráva o řešení projektu, počítačový program nebo databáze, pokud jsou vytvořeny jako výsledek řešení daného projektu nebo práva k nim v rámci projektu byla nabyta licencí, vypracování odborných či popularizačních článků, napsání knihy, části knihy, příspěvku ve sborníku, vystoupení na konferenci, v rozhlasu nebo v televizi nebo publikace jiným způsobem, jímž jsou zveřejňovány výsledky řešení projektu.

Majetková práva autorská a související k výsledkům činnosti ve VaVal vykonává NHÚ (osobnostní práva autora zůstávají nedotčena), a to od okamžiku, kdy byl výsledek vytvořen. Řešitel nebo člen řešitelského týmu smí takový výsledek využívat výhradně pro potřebu NHÚ, popř. sám v případech volného užití a zákonných licencí stanovených autorským zákonem a třetí osobě není oprávněn bez souhlasu NHÚ poskytnout oprávnění k výkonu práva užít dílo (licenci).

5) Účast v projektu

Je-li NHÚ účastníkem projektu, patří mu příslušný podíl na majetkových právech k výsledku projektu podle poměru jeho účasti na řešení, není-li tento poměr dohodnut jinak ve smlouvě o řešení projektu.

6) Evidence výsledků

Sběrem, zpracováním a následnou archivací výsledků je pověřen odborný pracovník knihovny NHÚ, který s výsledky nakládá v souladu se zákonem o podpoře VaVal. Výsledky jsou ukládány do celoakademické databáze ASEP, jež je zdrojem informací pro RIV.

Odborní pracovníci ústavu jsou povinni ukládat výsledky do interní databáze instituce v závazně stanovených termínech a zároveň předat originál nebo tištěnou kopii výsledku k archivaci do knihovny NHÚ. Knihovna NHÚ tento archiv výsledků uchovává.

III.

Obchodní tajemství, know-how, důvěrné informace, mlčenlivost

- 1) Pojem obchodní tajemství je vymezen v § 504 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku. Pojem know-how se rozumí soubor výrobních, technických, technologických a jiných poznatků a dovedností, které vedou k racionálnějšímu nebo efektivnějšímu vyřešení určitého problému a jsou podnikatelsky využitelné. Důvěrné informace jsou takové, které jsou při uzavírání smlouvy či jiném právním úkonu jako důvěrné označeny včetně povinnosti mlčenlivosti stanovené ve smlouvě nebo určitým osobám ve zvláštních předpisech.
- 2) Pokud výsledek činnosti ve VaVal vytvořený v NHÚ naplní pojmové znaky obchodního tajemství, know-how nebo důvěrné informace, je řešitel či autor povinen označit skutečnosti (informace, data), které mají povahu obchodního tajemství, know-how nebo důvěrné informace, a oznámit tuto skutečnost řediteli NHÚ nebo jím písemně pověřené osobě, aby ten projevil vůli NHÚ o tom, že výsledek projektu je obchodním tajemstvím (know-how, obsahuje důvěrné informace) NHÚ a že má být v zájmu NHÚ utajován. NHÚ i řešitel a členové řešitelského týmu jsou pak povinni odpovídajícím způsobem zajišťovat jeho utajení.
- 3) Ochrana výsledku činnosti ve VaVal vytvořeného v NHÚ, označeného jako obchodní tajemství nebo know-how, náleží výhradně NHÚ. Pokud byl NHÚ při jeho vytvoření v postavení účastníka nebo partnera projektu, přísluší mu příslušný podíl podle poměru jeho účasti na řešení, není-li tento poměr dohodnut ve smlouvě o řešení části projektu.
- 4) Obchodní tajemství či know-how NHÚ nebo důvěrné informace nesmí řešitel ani člen řešitelského týmu ani žádný jiný zaměstnanec NHÚ zveřejnit, poskytnout ani zpřístupnit třetí osobě. O využití výsledku, který je obchodním tajemstvím, know-how či důvěrnou informací, rozhoduje ředitel NHÚ, nejsou-li práva řešitele a členů řešitelského týmu upravena jinak zvláštní smlouvou s NHÚ.
- 5) Řešitel, členové řešitelského týmu a další osoby, které se účastní procesu tvorby, využití nebo ochrany výsledků činnosti ve VaVal v NHÚ, které mají povahu duševního vlastnictví a mají být podle tohoto předpisu utajovány, jsou povinni zachovávat mlčenlivost o všech skutečnostech, které se v souvislosti s utajovaným výsledkem činnosti ve VaVal v NHÚ dozví.

IV.

Odpovědnost a sankce

V případě, že řešitel nebo člen řešitelského týmu poruší při řešení projektu nebo při využívání výsledků povinnosti stanovené právním předpisem, v tomto vnitřním předpisu, v dokumentaci projektu nebo v uzavřené smlouvě či v jiném právním úkonu, nese plnou

odpovědnost za škodu, kterou by tím utrpělo NHÚ a NHÚ může vůči němu uplatnit postup v souladu s příslušnými ustanoveními uvedených smluv (jiných právních úkonů) a zákoníku práce, popř. jiných právních předpisů.

V.
Závěrečné ustanovení

Tato směrnice nabývá účinnosti dnem 1. července 2015 a nahrazuje všechny dříve vydané předpisy související s ochranou práv duševního vlastnictví jako výsledku činnosti ve VaVal nebo vytvořeného jinak v NHÚ.

V Praze dne 30. června 2015

Doc. Ing. Michal Kejak, M.A., CSc.
ředitel NHÚ AV ČR, v. v. i.